

Röé – Tiltott állatok

Röé hetiszakasz tartalma ראה

Szakaszunk – Röé (5Mózes 11:26–16:17.) – többek között megismétli a tiltott állatok és madarak listáját, és ezzel párhuzamos a leviticusi Smini szakasszal. Figyelmeztet a hamis prófétákra, megismétli a vér élvezetének tilalmát és előírja a bálványimádás megszüntetését ez elfoglalt Kánaánban, amiből ezáltal lesz Izrael Földje (Erec Jiszráél). A szakasz végén a három zarándokünnepet ismétli és részletezi az írás, hangsúlyozva ezek örömnep jellegét.

„Íme lásd,” szól Mózes Izrael népéhez, „én elétek helyezek a mai napon áldást és átkot.” Az áldást arra az esetre, ha teljesítitek Isten parancsolatait, az átkot pedig arra az esetre, ha elhanyagoljátok azokat. Amikor majd a nép átkel a folyón a **Szentföldre**, az áldást a **Gerizim hegyén**, az átkot pedig az **Ébál hegyén** kell kimondania. – **5Mózes 11:26–32.**

A zsidóknak megparancsoltatik, hogy ne kövessék a különböző idegen isteneket, hanem pusztítsák el mindazokat a bálványokat, amelyeket az előttük levő népek szolgáltak. Az **Örökkévalónak** azonban egy Szentélyt kell majd építeni azon a helyen, „amelyet az Örökkévaló, a ti Istenetek kiválaszt, hogy ott lakozzék a neve”, és ahová a népnek majd a Neki szánt áldozatokat kell hoznia; tilos Istennek bárhol máshol áldozatot bemutatni. Állatokat mindazonáltal máshol is lehet előírás szerint levágni, ha nem áldozatnak szánják, hanem a húsuakat akarják megenni; a vért azonban (melyet a **Szentélyben az oltárra folytatnak**) tilos elfogyasztani. – **5Mózes 12.**

Az **Örökkévaló** figyelmezteti a zsidó népet, hogy kövessék a Tóra utasításait, és „**ne tegyenek hozzá, és ne vegyenek el belőle**”. Továbbá, a hamis prófétát, vagy bárkit, aki másokat bálványimádásra csábít, meg kell ölni; a bálványimádó városokat le kell rombolni. – **5Mózes 13.**

Újfént említésre kerülnek a kóser szárazföldi állatok és halak megkülönböztető jegyei, valamint a nem

kóser madarak csoportja (**amiről először a 3Mózes 11-ben esik szó**). Említésre kerül, hogy tilos állat tetemét fogyasztani, illetve „**gödölyét az anya tejében**” főzni, ami valójában általános tilalom a tej és a húsos keverésére. – **5Mózes 14:1–21.**

Minden termény (**második**) tizedét **Jeruzsálemben** kell elfogyasztani, vagy pénzért eladni, a pénzből ott ételt venni, és azt ott elfogyasztani. Bizonyos években a tizedet nem megenni kell, hanem a szegényeknek kell adni. A marhák és juhok elsőszülöttjeit fel kell ajánlani a **Szentélyben**, a húsuakat pedig a **kohanitának (a papnak)** kell elfogyasztaniuk. – **5Mózes 14:22–29.**

A **jótekönyködés micvája** arra kötelezi a zsidót, hogy adománnyal vagy kölcsönrel segítse meg szűkölködő felebarátját. A szombat-évben (**minden hetedik évben**) minden tartozást el kell engedni, a zsidó rabszolgákat pedig szabadon kell engedni, és „búcsúajándékokkal” kell ellátni őket. – **5Mózes 15:1–18.**

A **Tóra** megparancsolja, hogy az elsőszülött állatokat **Jeruzsálemben** áldozzák fel, és húsuakat ott fogyaszták el. Továbbá megtiltja, hogy segítségükkel bármilyen munkát végezzenek. – **5Mózes 15:19–23.**

A szakasz a három zarándokünnepre – **Peszách, Sávuot és Szukkot** – vonatkozó törvényekkel zárul; ezek azok az alkalmak, amikor mindenkinek meg kell jelennie Isten előtt a **Szentélyben**. – **5Mózes 16.**

Chaim Shaul Glitzenstein: Erények, hibák és látások

Áldások és átkok. Felkavaró téma az eheti **Tóra-szakaszból**. **Mózes** megint figyelmezteti a gyülekezetet, a nagy próféta eszükbe idézi, hogy a szent élet áldást hoz rájuk, ha viszont nem vesznek tudomást az **Örökkévaló** szaváról, az kikerülhetetlenül átkot von a létükre. Mózes a figyelmeztetést a héber röé igével vezeti be, ami azt jelenti: „**Lásd**”. „**Íme lásd, én elétek helyezik a mai napon áldást és átkot**”. **Na de miért „lásd”? Mi van itt látnivaló? Felmutatott talán nekik valamit? A Tórának** nem szokása virágos nyelvezetet alkalmazni a pusztá költői hangzás kedvéért. **Mi volt ott néznivaló? Miért a röé?**

Az egyik válasz, hogy önmagában az is, miként nézünk valamire, hatással lesz az életünk áldásaira vagy átkaira. **Hogyan nézünk másokra, magunkra?** A perspektívánk, ahogy a dolgokat látjuk, bizony meghatározza, hogy az életünk áldott, vagy – **Isten** mentsen tőle – éppen ellenkezőleg.

A **szent életű berdicsevi rabbi Lévi Jichák** az egyik **Jom kippur** alkalmával egy erős fiatalembert látott az utcán szégyentelenül zabálni. A **rabbi** hangot adott a föltevésnek, nyilván beteg, azért nem böjtölhet. A fiú közölte vele, hogy a legjobb egészségnek örvend. **Akkor talán elfelejtette, hogy aznap van a böjt szent napja?** „**Ki ne tudná, hogy ma jom kippur van?**” – hangzott a felelet. **Ezek szerint nem tanították meg neki, hogy a zsidók nem esznek ezen a napon?** „**A legkisebb gyerekek is tudják, hogy jom kippur böjtnap, rabbi.**” Lévi Jichák rabbi az égre emelte szemét, és azt mondta: „**Világ Ura, lásd, milyen a te néped! Íme, ez a zsidó ifjú, aki akkor sem hazudik, ha minden kötél szakad!**” A berdicsevi rabbi mindig képes volt másokra könyörülettel, megértéssel, jóindulattal nézni.

Hogyan tekintünk a mások által élvezett javakra, áldásokra?

Boldogok vagyunk-e értük is, helyettük is, vagy irigységgel figyeljük őket? Hogy tekintünk magunkra és a magunk hibáira? Tárgyszerű igyekezettel, vagy szubjektív, torz szemüvegen át? „**Ez az ember utolsó smucig, fogához veri a garast is. Én? Én csak odafigyelek arra, hogy mire költök.**” „**Ő embergyűlölő, ki se mozdul a csigaházából. Én? Én csak jobb szeretek otthon lenni.**” „**Makacs, mint az öszvér! Én? Én tudom, mit akarok.**”

Nyilvánvaló, hogy a látásmódunk, ahogy a világot és a körülöttünk élőket szemléljük, komoly hatással van arra, ahogy az élet velünk „**bánik**”. Nem véletlenül mondja bizony **Mózes**: „**Lásd**”. Mert a történézőkre kétségkívül hatása lesz annak, ahogy nézzük a dolgokat.

Jichák Schneerson rabbi (1880–1950) egyszer elmesélte, hogy kicsi gyerekként megkérdezte az apját: „**Miért van az embernek két szeme?**” „**A jobb szemünk – felelte az apja – a szeretetli használatra való, mikor felebarátunkra tekintünk, a bal szemünk viszont az ítéletre való, mikor olyasmit szemlélünk, például a cukorkákat, ami nem olyan fontos az élet nagy összefüggései szempontjából.**”

A **Röé hetiszakaszban** a „**lásd**” örök emlékeztető mindannyiunknak, hogy az életszemléletünk önmagában is képes erény vagy hiba lenni. Nézzük hát a világot megfelelően, és fogadjuk be az **Örökkévaló** áldásait az életünkbe.

Gut Sábesz

Rabbi Jonatan Sacks: A második tized és az erős társadalmak

A bibliai Izrael Józsué korától a második templom lerombolásáig túlnyomórészt mezőgazdasági társadalom volt. Ennek megfelelően a Tóra a mezőgazdaságon keresztül valósította meg vallási és társadalmi programját. Ennek három alapvető eleme van.

Az első a szegénység enyhítése volt. A Tóra számos okból elfogadja annak alapelveit, amit ma piacgazdaságnak nevezünk. De bár a piacgazdaság jó a jólét megteremtésében, kevésbé jó annak igazságos elosztásában. Így a Tóra szociális törvényhozása **Henry George szavaival élve „egy olyan szociális állam alapjait kívánta lerakni, amelyben a mélyszegénység és a megalázó nélkülözés ismeretlen”.**

Innen erednek azok az intézmények, amelyek az aratás egy részét a szegényeknek hagyták: a **leket, a shicheha és a pe'ah - a lehullott gabonafüvek, az elfelejtett kékék és a mező sarkai.** Ott volt a hetedik év termése, amely senkit és mindenkit nem illetett meg, és a **ma'aser ani - a szegényeknek adott tized, amelyet a hétéves ciklus harmadik és hatodik évében adtak. Smitah és Jovel - a hetedik és az ötvenedik év az adósságok elengedésével, a rabszolgák emancipációjával és az ősi vagyon eredeti tulajdonosainak való visszaadásával a gazdaság alapvető elemeit állította vissza a méltányosság alaphelyzetébe.** Az első **alapelv** tehát az volt: **senki sem lehet kétségbeejtően szegény.**

A második, amely a terumát és a ma'aser rishont - a papi részt és az első tizedet - tartalmazta, a papok és a leviták támogatására szolgált. Ők a **bibliai időkben a nemzeten belüli vallási elit voltak, saját földdel nem rendelkeztek, akiknek az volt a feladatuk, hogy biztosítsák, hogy Isten szolgálata - különösen a templomban - továbbra is a nemzeti élet középpontjában maradjon. Tanítóként és bíróként más alapvető feladataik is voltak, többek között az oktatás és az igazságszolgáltatás.**

A harmadik sokkal személyesebb és spirituálisabb volt. Voltak olyan **törvények, mint az első termés Jeruzsálembe hozatala, és a három zarándokünnep - Peszách, Sávuot és Szukot -**, mivel ezek a **mezőgazdasági évnek olyan évszakokat** jelöltek meg, amelyek a **hála és az alázat leckéit** hivatottak elsajátítani. Azt tanították, hogy a **föld Istené, mi pedig csupán bérlői és vendégei vagyunk.** Az **eső, a nap és maga a föld is csak az Ő áldása folytán terem.** Ilyen rendszeres emlékeztetők nélkül a társadalmak lassan, de kérlelhetetlenül materialistává és önelégté válnak. Az **uralkodók és az elitek elfelejtik, hogy az ő szerepük az emberek szolgálata, és ehelyett azt várják, hogy az emberek szolgálják őket.** Így kezdődik a sikerük csúcsán lévő **nemzetek hanyatlása, és akaratlanul is megalapozzák vereségüket.**

Mindez a **hetiszakasz egyik törvényét - a második tized törvényét -** nehezen érthetővé teszi. Mint fentebb megjegyeztük, a szept. **ciklus harmadik és hatodik évében** ezt a szegényeknek adták. Az **első, második, negyedik és ötödik évben** azonban a **földműveseknek Jeruzsálembe** kellett vinniük, és ott tisztaságban elfogyasztaniuk.

„A gabonád, az újbor és az olajbogyó tizedét, valamint a szarvasmarháid és a nyájaid elsőszülöttjeit az Örökkévalónak, a te Istenednek színe előtt edd meg azon a helyen, amelyet ő

Rabbi Jonatan Sacks: A második tized és az erős társadalmak

választ ki nevének lakhelyéül, hogy megtanuld tisztelni az Urat, a te Istenedet mindenkor”. (5Mózes 14:23)

Ha a gazda nagy távolságra élt Jeruzsálemtől, akkor volt egy alternatívája:

„A tizedet pénzre válthatod. Csomagold a pénzt a kezedbe, menj el arra a helyre, amelyet az Úr, a te Istened kiválaszt, és költsd el a pénzt arra, amire akarsz: marhára, juhra, borra, erős italra vagy bármire, amit csak akarsz”. (5Mózes 14:25-26)

A probléma nyilvánvaló. A második tized nem a szegényeknek, sem a papoknak és a levitáknak járt, tehát nem volt része sem az első, sem a második elvnek. Lehet, hogy a harmadik elv része volt, hogy emlékeztesse a földművest arra, hogy a föld Istené, de ez is valószínűtlennek tűnik. Nem történt kijelentés, mint az első termés esetében, és nem volt külön vallási szertartás, mint az ünnepeken. A második tized intézményének - azon kívül, hogy Jeruzsálemben volt - látszólag nem volt semmilyen kognitív vagy spirituális tartalma. Mi volt tehát a második tized logikája?

A bölcsek a „hogyan megtanuljátok tisztelni az Örökkévalót, a ti Istenedeket” kifejezésre összpontosítva azt mondták, hogy ez a tanulásra ösztönzi az embereket. Egy ideig Jeruzsálemben maradván, miközben elfogyasztották a tizedet vagy a pénzhelyettesítőjével vásárolt ételt, hatással lett volna rájuk a szent város hangulata, ahol a lakosság vagy isteni szolgálatba, vagy szent tanulmányokba merült, és ez nagyjából úgy történt volna, ahogyan ma is történik a zsinagógai csoportok esetében, amelyek tanulmányutakat szerveznek Izraelbe.

Maimonidész azonban teljesen más magyarázatot ad: - „A második tizedet Jeruzsálemben élelemre kellett költeni: ily módon a tulajdonos kénytelen volt egy részét jótékonyági céllal odaadni. Mivel másra nem tudta felhasználni, mint evésre és ivásra, könnyen rá lehetett venni, hogy fokozatosan adja el. Ez a szabály tömegeket hozott össze egy helyre, és erősítette a szeretet és a testvériség kötelékét az emberek gyermekei között”.

Maimonidész számára a második tized társadalmi célt szolgált. Megerősítette a civil társadalmat. Az emberek között az összetartozás és a barátság kötelékeit teremtette meg. Arra ösztönözte a látogatókat, hogy osszák meg másokkal az aratás áldásait. Idegenek találkoztak és barátokká váltak. A zarándokok között a bajtársiasság légköre alakult ki. A közös állampolgárság, a közös hovatartozás és a kollektív identitás érzése alakul ki. Maimonidész valóban valami hasonlót mond magáról az ünnepekről: - „A fesztiválok megtartásának haszna egyértelmű. Az ember hasznot húz az ilyen összejövetelekből: a kiváltott érzelmek megújítják a valláshoz való ragaszkodást; baráti és társadalmi érintkezéshez vezetnek az emberek között”.

A jeruzsálemi légkör - mondja Maimonidész - a közhangulatra ösztönözne. Élelem mindig bőséges lenne, mivel a fák negyedik évi termését, a szarvasmarha tizedét, valamint a második tizedhez tartozó gabonát, bort és olajat mind oda vitték volna. Ezeket nem lehetett eladni, és nem lehetett megtartani a következő évre, ezért sokat adtak volna jótékony célra, különösen (ahogy a Tóra előírja) „a levitának, a jövevénynek, az árvának és az özvegynek”. (5Mózes 14:29)

Rabbi Jonatan Sacks: A második tized és az erős társadalmak

Az 1830-as években Amerikáról írva Alexis de Tocqueville úgy találta, hogy új szót kellett kitalálnia arra a jelenségre, amellyel ott találkozott, és amelyet a demokratikus társadalom egyik veszélyének tekintett. A szó az **individualizmus** volt. Úgy határozta meg, mint „**azt az érett és nyugodt érzést, amely a közösség minden egyes tagját arra készíti, hogy elszakadjon társai tömegétől, és családjával és barátaival együtt különvonuljon**”, „**a társadalmat egészében magára hagyva**”. Tocqueville úgy vélte, hogy a **demokrácia ösztönzi az individualizmust**. Ennek eredményeként az emberek a közjó ügyeit teljes egészében a kormányra bíznák, amely egyre erősebbé válna, és végül magát a szabadságot fenyegetné.

Ez egy **briliáns felismerés volt. Két közelmúltbeli példa illusztrálja a lényegét. Az elsőt Robert Putnam, a nagy harvardi szociológus térképezte fel az 1990-es évek olasz városairól szóló tanulmányában.**[7] Az 1970-es években minden **olasz régió** egyenlő feltételek mellett kapott **önkormányzatot**, de a következő **húsz évben** egyesek **virágoztak**, mások **stagnáltak**; egyesek **hatékony kormányzással és gazdasági növekedéssel** rendelkeztek, míg mások **korruptióba és alulteljesítésbe** süllyedtek. A legfontosabb különbséget abban látta, hogy a **régiókban milyen mértékben volt aktív és közhasznú polgárság.**

A **másik példa az „ingyenélő” hozzáállásra** összpontosít. Gyakran csábító a közintézmények előnyeiket kihasználni anélkül, hogy a saját részünket megfizetnénk (**például tömegközlekedésen utazni anélkül, hogy jegyet fizetnénk: innen ered az „ingyenélő” kifejezés**). Ilyenkor úgy jutunk előnyökhöz, hogy nem vállaljuk a költségek méltányos részét. Ha ez megtörténik, a bizalom aláássa magát, és csökken a közérdekűség. Ezt szemlélteti a **„szabadúszó játék”** néven ismert kísérlet, amelynek célja a csoporton belüli közérzet tesztelése. Ezt a vizsgálatot már korábban említettük az idej sorozatban, a **Ki Tizzaa hetiszakaszban.**

Amikor **2015-ben erről írtam, a görög gazdaság az összeomlás állapotában volt.** Évekkel korábban, **2008-ban egy közgazdász, Benedikt Herrmann** a világ különböző városaiban tesztelte az embereket, hogy kiderítse, vannak-e földrajzi és kulturális eltérések abban, ahogyan az emberek a szabadúszó játékot játsszák. Azt találta, hogy olyan helyeken, mint **Boston, Koppenhága, Bonn és Szöul**, magas volt az önkéntes hozzájárulás a közös kasszába. Sokkal **alacsonyabbak voltak Isztambulban, Rijádban és Minszkben**, ahol a gazdaság kevésbé fejlett volt.

A legalacsonyabbak azonban a **görögországi Athénban** voltak. Ráadásul amikor az **athéni szereplők megbüntették az ingyenélőket, a megbüntetettek nem hagyták abba az ingyenélést.** Ehelyett a büntetők megbüntetésével álltak bosszút. A következtetés az volt, hogy ahol a közszellem alacsony, ott a társadalom nem tud összetartani, és a gazdaság nem tud növekedni.

Ezért volt zseniális Maimonidész meglátása, miszerint a második tized azért létezett, hogy társadalmi tőkét, vagyis a lakosság közötti bizalmi kötelékeket és kölcsönös önzetlenséget teremtsen, amely a jeruzsálemi szent kerületekben az idegenekkel való ételosztás révén jött létre. Az Isten iránti szeretet segít abban, hogy **jobb állampolgárokká és nagylelkűbb emberekké váljunk, és így ellensúlyozzuk azt az individualizmust, amely végül a demokráciák kudarcát okozza.**

SÁBÁT SÁLOM

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

XXIII. RÉSZ

Következésképp, ha előáll valaki, akár zsidó, akár nem zsidó, és jelet vagy csodát mutat, és azt mondta, az Örökkévaló küldötte, hogy:

- (a) hozzá tegyen egy micvát;
- (b) visszavonjon egy micvát;
- (c) másképp magyarázzon egy micvát, mint a Mózesről kapott hagyomány;
- (d) azt mondja, hogy a zsidók nem örökre, hanem meghatározott időre kapták a micvákat;

Akkor az **hamis próféta**, aki azért jön, hogy **tagadja Mózes próféciáit**, és ezért **megfojtás** által kivégzendő, mert olyan kijelentéseket merészelt tenni az **Örökkévaló nevében**, amelyeket **Ő** sose tett.

Az Örökkévaló – áldott legyen! – megparancsolta Mózesnek, hogy ez a **parancsolat örökre érvényes ránk és a gyermekeinkre**, és az **Örökkévaló nem ember**, hogy **hamisan beszéljen**.

A próféta „hatásköre”

2. §. Ha ez így van, akkor, hogy értsük a **Tórának** azt a mondatát, mely szerint: **„Prófétát támasztok majd nekik testvéreik közül, mint te vagy, [és adom ígéimet szájába, hogy elmondja] ...”?** [Az a **próféta**] nem azért jön majd, hogy [új] hitet alapítson, hanem hogy **megparancsolja** a népnek, hogy [teljesítsék] a **Tóra rendelkezéseit**, és figyelmeztessék őket áthágásuk tilalmára, mint az utolsó **próféta** [Máláchi] hirdette: **„Emlékezzetek Mózesnek, az én szolgámnak tanáról.”**

Ezek szerint, ha egy **próféta megparancsolja** nekünk, hogy tegyünk valamit [amit nem ír elő és nem is tilt a Tóra]. Például: **„Menjetek el erre és erre a helyre!”**; **„Ne menjetek oda!”**; **„Indítsatok ma háborút!”**, vagy **„Tegyétek ezt és ezt!”**, **„Építsetek falat”**, vagy **„Ne építsetek!”**

[Ilyen esetekben] **micva meghallgatni** őket. Aki megszegi az utasításait, méltó rá, hogy az **Örökkévaló** keze által haljon: **„És lészen a férfi, aki nem hallgat szavaimra, melyeket elmond nevében – én majd számon kérem tőle”**.

3. §. Ugyanígy méltó rá, hogy az **Örökkévaló** keze által haljon az a **próféta**, aki **megszegi a saját prófétai utasításait**, vagy aki tartózkodik a **prófétálásról**, mert rá is vonatkozik, hogy **„Én majd számon kérem tőle.”**

Ha egy próféta – aki már bizonyította próféta mivoltát – arra utasít minket, hogy rövidebb időre szegjük meg a **Tóra egy vagy több micváját**, akár könnyebb, akár súlyosabb természetűek, **kötelességünk meghallgatni** őt.

A korai **nemzedékek Bölcsői** a szóbeli **hagyomány részeként tanították**, hogy ha egy **próféta** azt mondja nektek, hogy szegjétek meg a **Tóra** parancsait, mint **Elijáhu** tette a **Kármel-hegyen**, **hallgassátok meg** mindezen dolgokat, **csak azokat ne**, amelyek **hamis istenek imáadására buzdítanak**. Mindez [természetesen] csak akkor érvényes, ha **utasításai átmeneti jellegűek**.

Folytatjuk...

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND SZEPTEMBER 1. – 30. KÖZÖTT

ÁV	28.	1.	vasárnap		8,00	19,00	
	29.	2.	hétfő	JAJM KIPPUR KÓTAJN	7,00	19,00	
ELUL	30.	3.	kedd	Újhold 1.	7,00	19,00	
	1.	4.	szerda	Újhold 2.	7,00	19,00	
	2.	5.	csütörtök		7,00	19,00	
	3.	6.	péntek		₪ 18,55	7,00	19,00
	4.	7.	szombat	SOFTIM	vége: 19,59	8,00	18,45
	5.	8.	vasárnap		8,00	19,00	
	6.	9.	hétfő		7,00	19,00	
	7.	10.	kedd		7,00	19,00	
	8.	11.	szerda		7,00	19,00	
	9.	12.	csütörtök		7,00	19,00	
	10.	13.	péntek		₪ 18,41	7,00	18,45
	11.	14.	szombat	KI TÉCÉ	vége: 19,44	8,00	18,30
	12.	15.	vasárnap		8,00	18,45	
	13.	16.	hétfő		7,00	18,45	
	14.	17.	kedd		7,00	18,45	
	15.	18.	szerda		7,00	18,45	
	16.	19.	csütörtök		8,00	18,45	
17.	20.	péntek		₪ 18,26	8,00	18,30	
18.	21.	szombat	KI TÁVÓ	vége: 19,29	8,00	18,15	
19.	22.	vasárnap		7,00	18,30		
20.	23.	hétfő		6,30	18,30		
21.	24.	kedd		6,30	18,30		
22.	25.	szerda		6,30	18,30		
23.	26.	csütörtök		6,30	18,30		
24.	27.	péntek		₪ 18,12	6,30	18,15	
25.	28.	szombat	NICÁVIM – VÁJÉLECH	vége: 19,14	8,00	18,00	
26.	29.	vasárnap	SZLICHOT KEZDETE	8,00	18,00		
27.	30.	hétfő	SZLICHOT	8,00	18,00		

Ismeretlen zsidók nyomában **XCIII. Hamburger Jenő**

Hamburger Jenő (Udvarnok, 1883. május 31. – Moszkva 1936. december 14.) zsidó származású magyar röntgenorvos, szociáldemokrata politiku, a Magyarországi Tanácsköztársaság idején földművelési népbiztos.

Orvosi tanulmányainak folytatása alatt került kapcsolatba az **MSZDP**-vel, amelynek hamarosan tagja lett, majd a **baloldali ellenzékbe** került. **1910**-ben **szülővárosában** községi orvos lett, **1914**-ben a nagykanizsai hadikórház orvosa. Az **első világháború** idején a békét támogatók közé tartozott, **1918**-ban **Sallai Imrével** és **Korvin Ottóval** röplapokat készítettek, amelyeket a katonákhoz címeztek és ezekben az **1917-es szovjet forradalom példájának követésére** buzdították őket. **1918** januárjában a nagykanizsai pártszervezet elnökeként **sztrájkot** szervezett. A rendőrség tudomást szerzett a röplapterjesztésről és **letartóztatta**, az **őszirózsás forradalomnak** köszönhetően azonban hamarosan **szabaddlábra** került. **Hamburger** ezt követően az **1919-es dunántúli**, elsősorban **Somogy vármegyei földfoglalások** egyik **szervezője** lett, és támogatta a **téeszesítést**.

A Magyarországi Tanácsköztársaság idején **kinevezték földművelődésügyi népbiztosnak**, majd **hadtestparancsnok** lett, és az egyesült párt egyik titkára. A **tanácskormány lemondása előtti napon** folytatott tárgyalás során a **harc folytatása** mellett foglalt állást. A **bukás** után **Ausztria területére menekült népbiztos-társainak többségével** egyetemben, ahonnan **Hamburger Olaszországba** ment, ahol a helyi mozgalmak munkájában vett részt és szervezte a **magyarországi illegális mozgalmat**, majd **1923**-ban

a **Szovjetunióba** költözött. **Hamburger** élete hátralevő részében a **moszkvai Központi Röntgenológiai és Radiológiai Intézet igazgató-helyetteseként** dolgozott. **Hamvait** a **Kreml falába temették**, ahonnan **1945** után a **zalaszentgrótiak** kérésére **hazaszállították**, és a helyi temetőben helyezték el. **Mellszobra**: A **Tompa és Eötvös utca** között húzódó kis téren állt az alkotás. Az alkotás az **1949**-ben a **háború után** épült első városi bérház (**Pontház**) előtt kapott helyet. **Dr. Hamburger Jenőt** a **Tanácsköztársaság népbiztosát** ábrázoló **bronz mellszobrot** **Majthényi Károly szobrászművész** készítette. Az avatással egy időben a tér is az **ő** nevét viselte. **1956. október 26-án** a **tüntető tömeg ledöntötte a szobrot**. Visszahelyezése után a **rendszer-váltásig** állt a téren.

Forrás: (wikipedia)

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXII. rész

1944. augusztus 24. - 1944. augusztus 30. között

1944. augusztus 24. Feloszlatták az összes pártot. Eichmann eltávozott Magyarországról. Veesenmayer távirata a német Külügyminisztériumnak: "A magyar belügyminiszter imént közölte Eichmann obersturmbannführerrel, hogy korábbi nyilatkozatával ellentétben, a kormányzó parancsára most azt az utasítást kapta, kezdje meg f. hó 28-án a budapesti zsidók koncentrációját öt nagy táborba, amelyek a város területén kívül létesítendőek; anélkül, hogy e táborokból az elszállítás birodalmi területre tervbe lenne véve. Eichmann erről a birodalmi Biztonsági Főhivatalnak jelenést tett azzal a javaslattal, hogy miután itt feleslegessé vált, különítményével együtt rendeljék vissza" Hajnalban, 4 óra 30 perckor a nyilas vezetők megjelentek a német követség Úri utcai épületében, és felajánlották szolgálataikat egy, a romániaihoz hasonló fordulatot megelőző puccsra. Veesenmayer időt kért Horthy Miklóssal való tárgyalásai miatt, majd, miután meg-nyugodott a kormányzó céljait illetően, elutasította az ajánlatot. Táviratban Budapestre rendelték Lakatos Géza vezérezredest. Veesenmayer a német Külügyminisztériumnak küldött másik távirata: "Kormányzó ma déli 12 órára magához kéretett. Először azt közölte, hogy ma éjjel az ő elnökletével minisztertanácsot tartottak. Ott tudtul adta megmászhatatlan elhatározását, hogy hűen kitart a birodalom mellett, bármi következzen is. Majd arra utalt, évek óta emlékeztette a Führert, hogy a románok mindig árulók voltak, és hogy mostani árulásukat is előre látta. Ezért nem lepik meg a legutóbbi romániai fejlemények. Minden még rendelkezésre álló honvédcsapatot az arcvonalra dob, mert biztosra veszi a románok támadását Erdély ellen. A Magyarországon tartózkodó német végrehajtó szervek visszavonására irányuló kérelmétől elállt. Tudtomra adta, számol azzal, hogy Bulgária rövidesen leválik, és kifejezte reményét, hogy a német hadosztályoknak sikerül délkeleten idejekorán új védelmi vonalat kiépíteniük, és ebben egy valószínű déli partraszállásra is tekintettel lesznek. Bármi következék is, feleségével együtt a Várban marad; ezzel szemben óvatosságból már most kér átutazási engedélyt menyé és unokája részére Svájcba, mert nem akarja őket az oroszoknak kiszolgáltatni. De csak akkor él vele, ha komoly veszély fenyegetne, hogy az oroszok elérik Budapestet. A zsidókérdéshez meg-jegyezte, néhány napon belül megkezdik a zsidók eltávolítását Budapestről, akiket a városon kívül fekvő táborokban gyűjtenének össze. De lelkiismeretével továbbra sem egyeztetheti össze, hogy azoknak a birodalomba történő deportálásához hozzájáruljon, és ehhez megértést kér a Führertől. De hajlandó a zsidókat gyökerestől kiirtani, ha azok a legcsekélyebb disznóságot elkövetnék; Megbízható forrásból közben arról értesültem, hogy az itteni nuncius a pápa megbízásából a kormányzónál járt és közölte, a pápa szavatosságot vállal, hogy amíg az itt maradt zsidókat nem deportálják a birodalomba, nem kerül sor Budapest bombázására. Számos itteni barátunk helyesli a kormányzó intézkedéseit a zsidókérdésben, mert a pusztító bombatámadások miatt páni félelem uralkodik a nép széles köreiben."

1944. augusztus 25. Románia hadat üzent Németországnak. Komoly Ottóval folytatott beszélgetést Mester Miklós, vallás- és közoktatásügyi miniszteriumi államtitkár. A Sztójay Dömét helyettesítő Reményi-Schneller pénzügyminiszter vezetésével minisztertanácsot tartottak. Úgy döntöttek, hogy a németek vonuljanak be Dél-Erdély védelmére, míg a magyar csapatok az akkori országhatárokat védjék. A minisztertanácsban ismét felmerült annak az esélye, hogy az angolok megszállhatják az országot - egy, az Adriai-tenger partján történt partraszállás után -, és, hogy ennek bekövetkeztéig kell feltartani a szovjet csapatokat. Eközben Budapestre érkezett Lakatos Géza vezérezredest, és megbeszéléseket folytatott Bethlen Istvánval a kialakult helyzetről. Az új kormány elé 3 célt tűztek ki: a kiugrás előkészítését, az állami szuverenitás visszaállítását, a zsidó-üldözések leállítását. Shvoy Kálmán naplóbejegyzése: Rádió... Svájci hír szerint Horthy le akar mondani, a magyar kormányátalakítás előtt, német SS és Wehrmacht szállta meg a hidakat és középületeket, a német Bund tagjait felfegyverzik. Szépen nézünk ki. Ezek teljesen eladták az országot a németeknek és utána meg fognak lógni. "Veessenmayer távirata von Ribbentrop külügyminiszternek: "Winkelmann SS obergruppenführer most közli távbeszélőn, hogy ma éjjel három órakor

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXII. rész

órákor géptávíró útján kapta meg az SS birodalmi vezető parancsát, amely azonnali hatállyal legszigorúbban megtiltja magyar zsidók bárminő deportálását a birodalomba”.

1944. augusztus 26. Charles de Gaulle tábornok bevonult a felszabadított Párizsba. Hitler parancsot adott a Balkán kiürítésére. A bolgár kormány bejelentette, hogy országa „visszavonul a háborúból” és semleges politikát készül folytatni. Lakatos Géza vezérezredes tárgyalásokat kezdett Veesenmayerrel leendő kormányának összeállításáról. Petrov vezérezredesnek, 4. Ukrán Front parancsnokának kérésére engedélyt adtak a Magyarországra a Kárpátokon keresztüli betörést célzó hadműveletet be-szüntetésére. Shvoy Kálmán naplóbejegyzése: "Bulgária kilépett a háborúból, németeket lefegyve-rezte. Nálunk még nincs döntés. Új kormány jön, de vajon milyen? Okos emberre volna most szük-ség."

1944. augusztus 27. A szovjet csapatok átlépték a magyar határt az Ojtozi –szorosban. A Reggeli Magyarország cikkéből: „Az élelmiszer- és vegyeskereskedelmi szakma miniszteri biztosa felhívja azokat a szakmabeli budapesti nagy- és kiskereskedőket, szató-csokat, akik a lezárt zsidó üzletekben lévő áru- és anyagkészletekből, valamint be-rendezési és felszerelési tárgyakkal vásárolni szándékoznak, hogy igényüket már ez idáig benyújtott igénylésükre - legkésőbb szeptember hó 4-ig jelentsék be". Megkezdődött a labdarúgó nemzeti bajnokság '44-45-ös évadja.

1944. augusztus 28. Horthy táviratában megbízta báró Bakach-Bessenyei György volt svájci magyar követet, hogy vegye fel a kapcsolatot a szövetségesekkel. A szovjet 18. hadsereg megkerülte és egy részén lerohanta a Tatár-hágót védő körösmezői támpontrendszer. Bár a magyar vezérkar minden nél-külözhető erőt a Nagyváradnál folyó harcokhoz csoportosított, és azoknak sikerült is a helyzetet bizonyos mértékig stabilizálni, a szovjet erők a város széléig jutottak. Ekkor a Tordától ideszállított 23. német páncélososztály ellentámadása vissza-dobta őket. Cordell Hull, az USA külügyminisztere John Gilbert Winant londoni nagykövetnek küldött táviratában közölte, hogy a lehető leghamarabb adják át Olaszországban Náday István vezérezredesnek Nagy-Britannia, a Szovjetunió és az USA képviselői a fegyverszüneti feltételeket.

1944. augusztus 29. Horthy Lakatos Géza vezérezredest nevezte ki miniszterelnökké. Az új kormány bár nem érvénytelenítette a zsidórendeleteket, elutasította a budapesti zsidóság deportálását. A Lakatos-kormány hivatalosan a háború folytatása mellett foglalt állást, Horthy utasítására megkezdődtek a titkos előkészületek a háborúból való kilépésre. Kitért a Szlovák nemzeti felkelés Besztercebányán.

1944. augusztus 30. Veesenmayer távirata von Ribbentrop külügyminiszternek: "Az új kormány teg-napi eskütételét minisztertanács-ülés követte. Fő tárgya a budapesti zsidók kitele-pítése volt. El-határozták az akció azonnali megindítását. Zsidók összegyűjtése szeptember 1-én, elszállításuk szeptember 2-án kezdődik. Ma felkerestem Sztójajt, aki arra kért, közöljem a birodalmi külügymi-niszter úrral, hogy mihelyt körülményei lehetővé teszik, részletesen ír a Führernek és a birodalmi külügyminiszter úrnak. Az új kormányval kapcsolatban megjegyez-te, hogy Lakatos lényegében kitar-t az eddigi kormány irányvonala mellett. Bárdossy magatartása felháborította. Megígérte, hogy az új miniszterekkel folytatandó tárgyalásaival mindenképpen támogatni fog. A kormányzó tegnap délután fogadta Szálasit. Figyelmeztette őt, hogy befolyásolja követőit a feltétlen nyugalom és rend fenntartására, és sejtette, hogy meggyőződése szerint ez a háború már csak rövid ideig tart, és azt megnyerni már nem lehet. De eltökélte, mindenképpen távol tartja a bolsevista káoszt Magyarországtól."

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

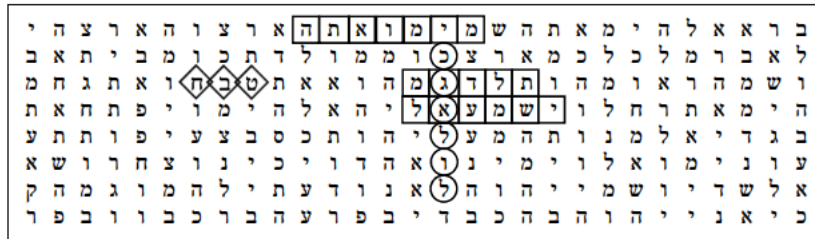
Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórárt!

XXIV. rész

Érted már? Bármit jelenthet. És a legtöbb esetben nem tudod, hogy mit keress. Gondolj a **szeptember 11-i terrortámadásokra**. Senki sem tudta volna elképzelni őket, amíg meg nem történtek. **Hogyan kereshetett volna bárki a Tórában szeptember 11-re vonatkozó kódot szeptember 11. előtt?** Ez lehetetlen. De miután megtörtént, könnyű volt megtalálni. Nézd meg a következő **betűsorozatokat szeptember 11-ről**, konkrétan az **ikertornyokról!**

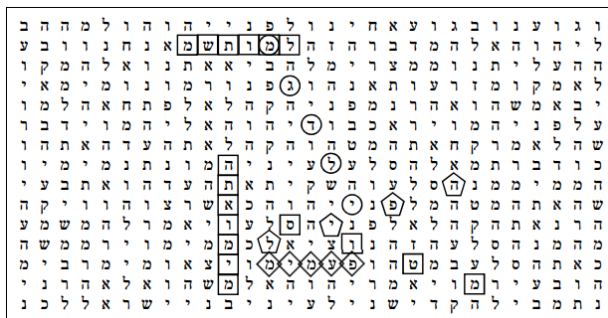
ikrek	–	התאומים
torony	–	מגדלת
elul 23	–	כג אלול
Jismáél	–	ישמעאל
meggyilkolt	–	טבח

A héber „ikrek” és „torony” szavak **visszafelé olvasva** jelennek meg. **2001-ben szeptember 11. héber dátuma elul 23.** napja volt. A **héber dátum metszi** a „torony” szót. Ez egy hatalmas, egyenlő távolságra lévő betűsorozat, de működik. A „torony” alatt van a „Jismáél” szó. A **zsidó (és az iszlám) hagyomány** szerint az **arabok Jismáéltől származnak**. Szintén itt szerepel a „meggyilkolt” kifejezés. **Jismáél leszármazottai szeptember 11-én mintegy 3000 embert gyilkoltak** meg az **ikertornyokban**.

Nézz meg még egy példát **szeptember 11-ről!** A „repülőgép” **39 betűs** távolságban található **viszszafelé**, a szintén **39 betűnként** megjelenő „lezuhant” kifejezés közvetlen közelében. Az „ikrek” **71 betűs távolságban**, a „tornyok” pedig **36 betűnként** szerepelnek a közelben. A kutatókat zavarta, hogy a „repülőgép” és a „lezuhant” is **egyes számban** szerepel. Egészen addig, amíg észre nem vették magában a szövegben a „kétszer” szót. Az „**ott meghalni**” kifejezés szintén **szerepel** a szövegben.

repülőgép	–	מטוס	ikrek	–	התאומים
lezuhant	–	הפיל	tornyok	–	מגדלי
kétszer	–	פעמים	ott meghalni	–	למות שם

Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórát!

XXIV. rész

Több száz jelentős ekvidisztáns betűsorozatot találtak: az 1991- es öbölháború, Szaddam Hussein 2003-as elfogása, 2006-os kivégzése, a 2004-es pusztító cunami, a 2008-as mumbai terrortámadások, Ilán Rámon izraeli úrhajós 2003-as halála, Ábuchácirá rabbi 2011-es szörnyű meggyilkolása, és a lista folytatható. Ha valami nagy dolog történik, valaki talál rá egy kódot. És sok ilyen kódnak közös jellemzője, hogy szavak csoportjaiként jelennek meg, általában egymáshoz közel, és gyakran a minimális távolságra lévő betűsorozatokként.

Egy ilyen dolgot nem lehet kitalálni. Nem mondhatod, hogy a zsidók ekvidisztáns betűsorozatokat rejtettek el a jövőről, amikor a sivatagban vándoroltak. Ez lehetetlen. Azt sem mondhatod, hogy ez a jelenség minden nagy könyvben létezik. Rips és Witztum egymillió próbát futtattak le, a jelenség kizárólag a Tórára jellemző. Szóval mit gondolsz? Vedd figyelembe a bizonyítékokat! Mit gondolsz, ki írta a Tórát?

Az információ azonosítása

A disznóláb – információ, amelyet csak a szerző ismer

Hogyan működik egy ATM? Behelyezed a kártyádat és megadod a PIN-kódod. Az automata pedig pénzt ad. Ha rossz PIN-kódot adtál meg, akkor nem ad pénzt. A PIN-kód egy személyes azonosítósámot jelent, amelyet csak Te tudsz, senki más.

Az online biztonság hasonló. Jelszóra van szükséged ahhoz, hogy megnézd az e-mailjeidet, befizesd a számláidat, vagy csatlakozz egy közösségi oldalhoz. Ráadásul a legtöbb online szolgáltatás olyan speciális biztonsági kérdéseket is feltesz, mint például: „Hogy hívták az első háziállatodat?” vagy „Milyen márkájú volt az első autód?” Ezekre a kérdésekre csak Te tudod a választ, senki más. Van a Tórának PIN-kódja? Nézzük meg a kóserságra vonatkozó előírásokat. A kósersági törvények tartalmaznak olyan információt, amelyet csak a szerző ismerhet. Feltéve, hogy a szerző Isten volt.

A kósersági törvények összetettek. Mindenre vonatkoznak, amit megeszünk, beleértve a húst, a növényeket, a gyümölcsöket, a zöldségeket, a bogarakat és a feldolgozott élelmiszereket. Vegyük például a húst. Hogyan vonatkoznak a kóserság törvényei a húsról? A legtöbb hús nem kóser. Ez azért van, mert a legtöbb állat nem kóser. A (négy lábú) kóser állatoknak két megkülönböztető jegye van: hasított patájuk van és kérődzők. Ritkán fordul elő, hogy egy állatnak mindkét tulajdonsága megvan.

Mik azok a hasított paták? Nézd meg az állat lábát. Mancsa van vagy patája? Ha mancsa van, akkor nem kóser. Ha patája van, akkor a pata egy nagy tömb (mint a lóé), vagy ketté van osztva (mint a tehéné)? Ha ketté van osztva, az az egyik megkülönböztető jegy. A másik az állat rágása. Egy kóser állatnak több gyomra van. Fűvet vagy gabonát eszik, megrágja, lenyeli, visszahozza a szájába, hogy újra megrágja, majd lenyeli egy másik gyomorba. Az az állat, amelyik ezt teszi, kérődző. (A folyamatot pedig kérődzésnek nevezzük.)

A (négy lábú) kóser állatoknak kettéosztott patájuk van, és kérődzők. Mindkét tulajdonsággal rendelkezniük kell. Csak az egyik nem elég. De ha az állat mindkettővel rendelkezik, akkor kóser.

Folytatjuk...

Heti Jahrzeit:

Rabbi Avraham Chaim Ades

Avraham Chaim Ades rabbi 1859 körül született a szíriai Hallabban, Yitzchak rabbi és Rachel rabbi gyermekeként. Ifjúkorában Mordechai Abadi rabbi és Cohen Ezra Twill rabbi jesivátokban tanult. Izsák énekelt, és tanítani kezdte a diákokat, akiknek többsége a következő időszakban a város rabbija lett.

1889-ben Izraelben járt, és Ya'akov Shaul Elisher rabbi otthonában szállt meg. 1891-ben kivándorolt Izraelbe, és Jeruzsálem Buharán negyedében élt, ahol Shlomo Musiouf rabbtól kapott lakást. Ebben az időszakban tejtermelők gyűltek köré, hogy a kabbala elméletét tanulmányozzák, és később a „Folyó utcai” kabbalista jesiva egyik alapítója lett. Amikor rabbi Jehuda Pat-hia Jeruzsálembe emigrált, felkérte, hogy adják ki az Addera Rábáról szóló könyvét. 1928-ban Ezra Harari Raphael rabbival és Josef Jedid Halevi rabbival együtt aláírta az akkoriban megnyílt „Bnei Briths iroda” elleni kiáltványt, amelyhez csatolták a hozzá közel álló Josef Haim Zonnenfeld rabbi véleményét.

Amikor 1914-ben kitört az első világháború, a török hadsereg körülbelül egy hónapra őrizetbe vette, miután nem volt hajlandó elárulni két fia hollétét, akik megszöktek a sorozás elől.

Jeruzsálem egyik utcáján sétálva elgázolta egy új sofőr által irányított busz, amely a járdára futott. Körülbelül három napig, 1925. augusztus 18-án (apák napja körül) bekövetkezett haláláig kórházban feküdt. Az Olajfák hegyének temetőjében temették el, Avshalom kezével szemben. A jordániai uralom alatt a sírkövek nagy részét elmozdították a sírja körül, de az érintetlen maradt, és tájékozdási pontként szolgált a temető újjáépítésekor a parcella többi részének helyreállításához.

Az ő és Ben-Zion Hazan rabbi szavai szerint rabbi Josef Chaim testét csodával határos módon Jeruzsálembe hozták, és az Olajfák hegyének temetőjében temették el, a Rási melletti részen.

Forrás: (tzadikim)

RECEPT-TÁR

Sprotnis-paradicsomos tészta

Mostantól piknik közben sem kell lemondanod a főételről, már ha rendelkezel egy kis kemping "tűzhellyel". Ha nem, akkor se mondj le erről az egyszerpenyős ételről, otthon is szuperül fog működni.

Hozzávalók: 4 fő

- 20 ml étolaj
- 1 fej vöröshagyma (130 g)
- ½ db chilipaprika
- 3 gerezd fokhagyma
- 150 ml száraz fehérbor
- 400 g konzerv darabolt paradicsom
- 600 ml víz
- 250 g penne
- só, bors
- 320 g konzerv paradicsomos sprotni
- 2 ek kapribogyó
- 100 g fekete olajbogyó
- ½ db citrom
- 2 ág friss bazsalikom

Elkészítés:

Olajat melegítünk egy serpenyőben, és hozzáadjuk a finomra vágott hagymát, a karikára vágott chilit és a felszeletelt fokhagymát, majd 3 percig pirítjuk. Felöntjük a fehérborral, majd 1 perc után a darabolt paradicsommal és a vízzel.

Ha felforrt, hozzáadjuk a tésztát, sózzuk, borsozzuk, majd addig főzzük, amíg a tészta meg nem puhul. Időnként átkeverjük, és ha szükséges, pótoljuk a vizet.

Belekeverjük a tésztába a sprotnit, a kapribogyót és az olajbogyót, végül belefacsarjuk a citrom levét. Tálalásnál friss bazsalikommal díszítjük és reszelünk rá egy kevés citrom héjat.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

						SZERTE-FOLYIK	KÖVÉR (HÚS)	AZ URÁN VEGYJELE KISSÉ VÉZNAI	X	SARJ OPERAI DAL-BETÉT	RÁDIUSZ, RÓVIDEN	ELLEN-SZENV	A POÉN 1. RÉSZÉ
SIEMENS, RÓVIDEN	HINT	TÍZ HARMADAJ	FÁBA JELET VÉS	A KIMONÓ ÖVE	HISZEK-EGY	KIMÉLŐ ÉTREND NEMES NEDÚ	MOTOR-OAJ-MÁRKA EZ ÉVI	APÓS, NÉPIESEN BOLYHOS FONAL	MÁJUS-BAN VANI	ODA			
K	ÓDA-RÉSZLETI	ÚT, FASORRAL	TÁVOLLABBI HELYRE	NAGYON ERŐS SZÉL	VARÁZSLAT	OLASZ FÉRFINÉV	GÖRÖG AUTÓJEL	MÁJUS-BAN VANI	ODA				
ÖSSZE-VEGYÍT	A POÉN 2. RÉSZÉ	KILO, RÓVIDEN				ÉNÉK-MONDÓ	MŰSOR-SZÓRÁS						
GÁLA EGYNEMŰI AKOL, TÁJ-SZÓVAL		KÖNNYEDÉN LENG	PÉKSÜ-TEMÉNY	VÍZI SZÖRNY	JÁTÉK A BÚCSÚBAN	HATVAN-PERCNYI	VALAKI ORRÁTÓL						
NEWTON, RÓVIDEN	USA-TAG-ÁLLAM	ÁLLÍT, KJJELENT				PATAK A PILISBEN	SATUBA SZORÍT	RÓMAI 100-AS	JÉGÁR				
KÖTŐSZÓ						GYAPOT-KÖTEG	KÉRVE KÉR	FOGSOR KÖZEPEI	GONDOS, PONTOS				
ÓGÖRÖG KORSÓ					A FÖLDRE HULLÓ			ÉPÜLET-SZÁRNY	PARADI-CSOM				
CSOMÓT KIBONT					SZŰK KIS HELY	HÁRSFA-DARABI	ASZTALOS ESZKÖZE	A SZEM A TÜKRE!	FÜSTBEN ÁLLI				
ENERGIA, RÓVIDEN								CSÖK-NYÓSSÉG	GABONA-NÖVÉNY	A LEG-KISEBB NÉGYJE-GYŰ SZÁM			
FÜSZER-NÖVÉNY													
ÜSTDOB BELSEJEI			TITKOKAT KÖZÖL	ZENEI FÜGGELÉK									
AMPER, RÓVIDEN	JÁR A VEKKER	BÖRTÖN-BEN ÜL				HASZON-NÖVÉNY	ELÓTAG: FÖLD-						
HALOGÉN-ELEM					NINCS NÉLKÜLE PLAKÁTI	FÉL EPERI		ROSSZ-INDULATÚ	VÁJAT SZELEI!				
KABÁTOT FELSEGÍT													
					KENUVAL TÁVOZIK	A VÉGÉN VANI		ZELL AM	OSZTRÁK VÁROS				
RÖNTGEN, RÓVIDEN	R							!	AZONOS MÁSSAL-HANGZÓK				

IMAI DŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2024. Aug. 30. – 2024. Szept. 06.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
30. péntek	7:00	19:00
31. szombat	8:00	19:00
01. vasárnap	8:00	19:00
02. hétfő	7:00	19:00
03. kedd	7:00	19:00
04. szerda	7:00	19:00
05. csütörtök	7:00	19:00
06. péntek	7:00	19:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
30. péntek	19:10	31. szombat	20:15
06. péntek	18:55	07. szombat	19:59

POÉN SAROK

A rendőr leállít egy autót műszaki ellenőrzésre.

- Kapcsolja be a féklámpát! - Jó.
- Reflektort! - Jó.
- Index? - Jó. Nem jó. Jó. Nem jó...

A 613 PARANCSOLAT

XVIII.

Tiltó micva

Nem adni a „pészách”-ból nem zsidó polgárnak

**„(idegen) Zsel-lér és béres ne egyen belőle”
(2Mózes 12:45)**

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kilélek tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt szeptember 11.-én, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegyelet

Budapest. 1084
Nagy Fuvaros utca 4.
Tel: 334 27 31
Email: nagyfuvaros@gmail.com
<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>
Felelős kiadó: Streit Sándor
Szerkesztő: Streit Gábor
Technikai asszisztens: Andrassy Béla